

FLÓRIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy órára.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DÍJA:

Négyezred centiméterenként 2 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttér soronként 40 fillér.

Hétfő, December 21.

A delegációk.

Kolozsvár, dec. 20.

A delegáció tárgyalásai szokásos lapos mederben folytak. A nagyszerű összparlament többsége égett a vágytól, hogy megszavazhasson mindent, a mit csak tőle kívánnak. Hiszen így lojalitás a magyar nemzet, ha pénzt idegen zsákokba dugdosza.

Valóban idegen zsákba. Mert abban a dologban, a mit nagy általánosan közös ügyeknek szoktunk nevezni, a magyarnak, a magyar-ságnak, a magyar nemzeti államnak nyoma sincsen. A pénzünknek, adófilléreinknek — oh annak van nyoma, az szükséges, az kell, ellenben a mi a magyarságot illetné, azt mindenütt hátrányomja és láthatatlanná igyekszik tenni a Körber ur összmonarkijára.

Akár csak mintha a római szent birodalom volnának ma is. Az a kicsi birodalom, a melyről még fennállása korában megállapították, hogy, se nem szent, sem római. De a melyről azt is megállapították, hogy egyeduralmi érdeké szempontjából semmit sem törődött a nemzetek élő jogaival, velük szemben szegénytelenül durva volt mindaddig, amíg csak darabjaira szét nem esett.

Elvei azonban megmaradtak s a régi sírból följárnak kísérténi. Ott vannak emlékei a delegációban, a melynek többsége soha szót nem emel a jogos magyar ügyek mellett.

Külföldi képviselők től tudott dolog, hogy a legnagyobb részében német s a magyar emberrel magyar nyelven a legtöbb helyen szóba sem akarnak állni, nem is állhatnak, mert nem tudnak magyarul. Olykor ugyan beszélnek arról, hogy e tekintetben üdvös újítások történtek, e beszédek azonban nagyobb részt valótlanosságok, amikről a külföldön járó magyar ember lépten nyomon meggyőződhetik. Tapasztalhatja, hogy a magyarsággal szemben durva dolgok, hitvány dolgok történnek. Durvaságukat fokozza, hogy panasz esetén hivatalosan letagadtatnak. Azután pedig azt kívánják tőlünk, hogy legyünk tisztellel az efféle hivatalos kijelentések iránt. Azonban nem lehetünk s nem is leszünk. Nem áll módunkban tisztelettel lenni nyilvánvaló valótlanosságok iránt.

Az egész közösügyes szervezet mit sem ad a magyarra. A hivatalnoki státus mit sem tud a magyar törvényről, egész szervezetük, összeállításuk német alapon készült és van, miként csak ha ma is a római szent birodalom hivatalnok-sága volnának.

A törvényre mit sem adnak. Hiába mond ki határozatokat a magyar országgyűlés, amiket életbe kellene léptetni, arra annyi ügyet sem vetnek, mintha egy kutya vonítana az utcán. Ez tény. Olyan tény, amely sok példával igazolható.

És a nagyszerű delegáció szavaz esze nélkül. Minden költségeket odaajánl. Elég, hogy valamely fekete-sárgára meszelt uniformis föltűnjön a látóhatáron s azonnal a legbámulatosabb szolgálatsággal szolgálják azt az ótszrak rendszert, amelyet a tulajdon hazájában is megvet és gyűlöl az összlakosságnak több mint fele.

Hol vannak ezzel szemben a magyar katonai iskolák? Melyik osztrák generális tudna becsületes választ adni arra a kérdésre, hogy a szükséges és fölláttandó tüzeriskolát miért nem állítják föl Magyarországon? Hol van az, aki meg tudná mondani, hogy miféle becsülete és tisztessége van annak az eljárásnak, hogy a megszállott tartományok közös költséggel germanizáltaknak?

Erre azonban nincsen felelet. Csak a mély hallgatás és a mély szavazás következik. Abban a reményben, hogy utána fölmejj az égre a rendjelleknek csillagabóra. És a gutgesinntekre esik majd belőle némi eső.

— A kézdívásárheliek és a harc-
colók. A „Magyarország” és az „Ellen-
zék” című lapokban Bartha Miklósnak
címezve a következő sürgöny látott nap-
világot:

A gárda meghal, de a gárda nem
adja meg magát. Előre igaz szeretettel
üdvözlünk téged és a harcolókat.

Kézdívásárhely.

Dr. Szacsay Gyula,
ügyvéd, pártelnök.

Erre az üdvözlésre vonatkozólag a
következőket jelentik nekünk Kézdí-
vár helyről. Dr. Szacsay Gyula semmi-
féle pártot sem elnök. A kézdí kerü-
leti függetlenségi és 48-as párt elnöké-
re a nyáron ugyan meg akarta választatni
magát, de egy szavazatot sem kapott. Így
mint pártelnök úgy nem üdvözölhetette
Bartha Miklós, annyival inkább nem
mert egy kézdívásárhelyi mint a kézdí
kerületi választó polgárok többször el-
tették a Bartha Miklós politikáját, a Kos-
suth Ferenc elleni támadásait pedig
lapját, a „Magyarország”-ot nyilvánosan
meg is égették. A kézdívásárhelyi és
kézdí kerületi függetlenségi választó pol-
gárok különben a Kossuth Ferenc és a
Kossuth párt álláspontját mindenben a
magukénak vallják s az Ugronisták,
Barthák s a néppárt további akcióit,
károsnak, veszedelmesnek és végzetes-
nek tartják.

Községi választások.

— Saját tudósítónktól.

Kolozsvár, dec. 21.

A tegnapi vasárnapot, a függetlenségi
párt kerületenként való szervezése foglalta
el. Mind a négy kerületben értekezletek
tartottak, melyeken immár véglegesen meg-
állapodott a párt jelöltjei névsorában.

A függetlenségi választók között nagy
a lelkesedés. A párt minden kerületben a
győzelem nagy reményével megy a küzde-
lembe. Hiába az áskálódások, hiába a rá-
galmak, melyeket némely önjelöltök és né-
mely zavart csinálók a függetlenségi pártra
kiáltanak, hiába akarják megbontani a párt
egységét: a függetlenségi párt összefor-
ra halad a választás napja felé, hogy meg-
vívja a küzdelmet ellenfeleivel. Mert van
az bőven. A magyart mindig a belviszályok
tették tönkre; mindig a testvérharc emész-
tette fel leginkább erejét. Ám: talán észre-
térnek azok is és belátják, hogy minden
igényt, minden törekvést egyszerre kielé-
gíteni nem lehet.

A kerületi intéző bizottságok már ma
vagy holnap kibocsátják a függetlenségi
párt jelöltjeinek névsorát. S a polgárság
lesz hivatva dönteni a kijelölt férfiak ér-
téke felett. A jelöltek között vannak régi
érdemes férfiak, akik eddig is a közélet
terén működtek, akiket épp a közterén
szerzett munkásságuk predesztinál a vá-
rosi képviselői tisztségre.

Vannak természetesen új nevek; a kik
mint városi képviselők újak csupán, de
egyébként mindig ott állottak az első sor-
ban, a köz javáért küzdők között. Ezek az
új emberek, fiatal, tetterős, munkás férfiak
vannak hivatva felfrissíteni egy kissé a kom-
munális petyhüdt vért és elevenebbé tenni
a városi képviselők sorait.

A magunk részéről alig ajánlhatnánk
mást, mint egy szívvel és lélekkel csatla-
kozunk a függetlenségi párt jelöltjeihez.
Vonuljon félre minden egyéni ellenszenv,
némuljon el minden harag: a függetlenségi
párt csak úgy győzhet ellenfelei felett. A
hazugságokat, a gyanúsításokat, a rágalma-
kat ne fogadjuk be agyunk: utasítsuk el azt
magunktól bárhonnán jön is. Magunkra va-
gyunk; magunknak kell egymáson segíte-
rünk; biznunk kell egymásban; mert csak
is így győzhünk ellenfeleinket.

Mit tárgyal a város?

A város törvényhatósági bizottsága
ma d. u. 3 órakor közgyűlést tart, mely-
nek tárgysorozata a következő:

1. Belügyminiszteri leirat a Nemzeti
Sinházban tűzbiztonság szempontjából szük-
séges intézkedések tárgyában.

2. A házi- s ezzel kapcsolatos pénz-
tárak 1902 évi zárszámadásának bemutatá-
sa.

3. Tanácsai előterjesztések: a) Az
állami felsőbb leányiskola felkénnek, illető-
leg a Sétátér rendezése tárgyában kötött
kiszájtatási szerződés szövegének megál-
lítása iránt. b) A szeszlenesi végeleges
vízmű építési munkálatait megállapított
vállalati összeg kifizetésére, valamint a
csatornázási kiegészítő munkákra szük-
séges kölcsön iránt beérkezett pénzinté-
zeti ajánlatok tárgyában. — c) A házi-
s ezzel kapcsolatos pénztárak 1904. évi
költsgvetési előirányzata tárgyában a
szakbizottságok javaslataival. d) A város
tulajdonát képező szénafüvek bérbeadás
tárgyában; — e) a konsumvásár léteri-
tése tárgyában; — f) engedély nélküli
építkezésekkel szemben követendő eljá-
rás tárgyában; — g) a városi kémény-
seprő kerületekben a kéményseprők lét-
számának szaporítása iránt; — h) Fad-
rusz János „Medúza-ölő Theseus” szobor-
csoportozata megvétele tárgyában. —
i) Kiss János fellegvár-oldali házának
kiszájtatása tárgyában, a szakbizottságok
javaslataival együtt; j) a városházzal
szomszédos Hefi-féle ház megvétele iránt,
névszerinti szavazással és viszonylagos töb-
bséggel. k) a magyar-utczai 44. sz. ház-
telek megvétele iránt, névszerinti szava-
zással és viszonylagos többséggel.

4. Kérések: a) Budapest orvosi
kör országos segélyegyletétől alapítvány
tétel iránt. — b) a „Rákóczi hegyköz-
ség”-től a hegyközségi renutartás jóvá-
hagyása iránt. — c) a Donáthegyi birto-
kosságtól a vízvezetési csőhálózat kiépi-
tése iránt, a szakbizottságok javaslatai-
val együtt. — d) a „Kolozsvári Korona-
bank rt.”-től betétek megszavazása iránt.
— e) a „Kolozsvári Népbank rt.”-től be-
tétek megszavazása iránt. — f) Joanovics
testvérek kolozsvári fényképezőktől fény-
kép-kirakat felállítás iránt. — g) Rignát
Sándor és társaitól a sértesközvágóhid
használat iránt alkotott szabályrendelet
néhány rendelkezéseinek felfüggesztése
tárgyában. — h) városi tisztviselőktől és
szolgáltköltség iránt. — i) a városi segéd-
és kezelő személyzettől drágasági pótlék
iránt. — k) Merza János bértől bérlel-
kedés iránt; l) Kornya Dánieltől lakóház
építése iránt; m) Balló Péter és Száva Pal
volt v. adóhivatali becsüsköktől kegdyi
megszavazása iránt, a szakbizottságoknak
javaslataival együtt. — n) Tisztviselőktől
fizetési előleg iránt.

5. Választások: a) az állandó bírói
választmány 5 tagjára; b) az igazoló vá-
lasztmány 5 tagjára.

Szumirok és magyarok.

Az Erdélyi Irodalmi Társaság
felolvasó ülése.

— Saját tudósítónktól.

Kolozsvár, dec. 19.

Izgatón érdekes felolvasásra gyűlt
össze tegnap délelőtt Kolozsvár szellemi
világa. Az Erdélyi Irodalmi Társaság tar-
totta december havi felolvasó ülést, mely-
nek egyik legkiválóbb és program szerint is
első pontja: Somogyi Ede előadása volt: a
„Szumirok és magyarok” cím alatt.

Somogyi Ede, a fővárosi hírlapírásnak
egyik, esztendőnk sora óta, nem zújl, de
fáradhatatlan buzgalommal dolgozó lelkes
tagja. Nagyműveltségű férfi, ki a művelt
világ valamennyi nyelvén mesterszínű kinek
lelkét erősen megragadta a tudomány az
a mindinkább forrongó áramlata, mely a
régí nézeteket és ault meggyőződéseket
romba döntvén, új nyomokra vezeti azokat,
kik a népek, élő és holt népek rokonsága
közé keresik a kapcsolatot.

Élvezetes hangon, megnyerő modorban,
nem nagyképű tudálékosággal, szellemes
közérő módjára tartotta meg előadását. So-
mogyi. S a közönség ámuló érdeklődéssel
hallgatta őt, ki a világ legelső tudósának
véleményét kérte ki arra nézve: mi a vé-
leményük a Percziában, Mezopotámiában
végzett ásatások népvizsnyai eredménye fe-
lől. S a tudósok hozzá intézett levelei me-
gyeznek abban, hogy az a nép, mely tíze-
őtezer esztendővel ezelőtt a szobriszának,
képirásnak, a kultúrának oly kiváló fokán
állott, az a nép rokon a mienkkel, egy a
mienkkel. A föld legnagyobb tudományos
intézelei foglalkoznak e tárggyal. A fla-
deliai egyetem esztendőnk sora óta, a chi-
kagói egyetem rövidebb ideje annál nagyobb
hárvát kutatott Előásztiában és Hilbrecht tu-
dós huszonegy város romjaira jött ré, egy-
más alatt, melyek mind az ősidők mesés
kulturáját bizonyítják előttünk.

Természetesen: csak a magyar tudomá-
nyának nem jut eszébe a kutatásra. Mi
hagyjuk lassan folyni a dolgokat, pedig
minket érdekel legelső sorban, vajon mi
kerül felszínre s mit lehetne megmenteni a
mi részünkre. A külföld tudósai sürgetik,
alakítsunk társulatot, mely legelőször a
támasz mellett, hogy nem ismeri

nos figyelemmel kísérje a történeteket és
Somogyi Ede, ki mély meghódolással Ko-
lozsvár fajmagyar érzése előtt, először itt
tart e tárgyról előadást, ezt az érdeklődést,
ezt a köteles figyelmet kéri csak a vázolt
forradalom iránt, miről egyébként tavaly
széles körben nagy feltűnést keltő könyve
is megjelent.

A tartalmas, élvezetes, fontos tárgy
előadást szűnni nem akaró taps és éljen-
és honorálta. Az a közönség, mely So-
mogyi hallotta s a melynek sorában ott lát-
tuk Bartók György püspök, Löle József,
Klug Lipót, Eisler Mátys, Vályi Gyula,
Eszaky Károly; De Gerandó Antónia, Gya-
lai Farkas, Kreutzer Lipót, Versényi György,
Hadházi Sándor, Felszeghy Dezső, Csengeri
János, Kovács Dezső, Cs. Papp József, Hory
Béla stb. stb. alakját, föltétlenül érdeklődés-
sel kell hogy kísérje ezentúl a szumir-
magyar kérdést.

A melegtüntetés lecsillapultával Ver-
sényi György olvasta fel Szabó Jenő ven-
dégnek, az ismert nevű költőnek *Frangé-
pán Katalin* című, szépségében gazdag, erős
érzésű balladáját, mire Fanghó *Gyűjtő*
Izabella, a magyar nő irodalomban e tisztelt,
kitűnő alakja *Háromszoros* címmel, kedves
élvezetes novelláját mutatta be a közönség-
nek. Szabó Jenő balladáját is, Fanghó
Gyűjtő Izabella elbeszélését is élénk taps
követte, mire Csengeri János a társulat
jeles titkára Kiss Menyhért vendégnek
néhány gyönyörű lérai költeményét olvasta
föl. A *költő útja és Temetés az erdőn*, a címe
a két versnek, melyek kétségtelenül nagy
és határozott, költői hivatottságról tesznek
bizonyosságot. Kiss Menyhértnek szintén tűn-
tető tapok jutottak osztályrészül s ezzel
az előző Szamosi János zárszavai után,
a felolvasó ülést, véget ért.

Halálra ítélt rablógilykos.

— Saját tudósítónktól.

Kolozsvár, dec. 20.

Még élénk emlékezetben van az a bor-
zalmas rablógilykosság, melyet az év auguszt-
us tizenegyedikén követett el egy emberi
ézéséből kivetkőzt ember, Kajtár János
körmenő napzamos és amelynek áldozatai
Dombó József napzamos és a vele vadhá-
zasságban élő Haklár Julianna voltak.

Özvegy Hódosi Jánosné házában, egy
kis udvari lakásban húzódott meg a hatvan
és tendő Dombó József napzamos és a vele
vadházasságban élő Haklár Juliannával. Békés,
csöndes emberek voltak mindketten,
csupán a férfi szokott néha-néha a tilosba
járni; nem ugyan a szerelmi kalandok után,
mint inkább a könnyen elemelhető tárgyak
hozvondott az öreg.

Augusztus tizenegyedikén este tíz óra
tájban bezörgött hozzájuk Kajtár János.

— Kéjen föl kend — szólt az ágy-
ban fekvő öreghez.

— Hova menjek ilyen későn? — kér-
dezte ez.

— Tudok egy jó helyet, ahol sok lu-
dat és két vándyul zsirt lehetne szerezni.

Dombó nem hagyta magának kétszer
mondani. Gyorsan föltűzött s elment Kaj-
tárral, miután magával vitt egy zsákot és
egy kampós botot.

A két jó madár a vasut felé ment az-
al a szándékkal, hogy a nádalai kores-
mába mennek s ott a színe kiakasztott
bust elemelik. Kajtárnak ekkor már az volt
a terve, hogy utközben Dombót elemészti,
mert tudta, hogy ez egy disznót adott el a
napokban s annak az árát akarta tőle el-
venni. Alkalmas pillanat kínálkozott erre,
mikor utközben Dombó belépett a krumpli-
földre s azt mondta Kajtárnak:

— Azt mondom Jancsi, jó lenne in-
nen egy kis tökölt lopni.

— No csak menjen kend.

Alig tett azonban néhány lépést, Kaj-
tár egy jól irányzott vágással fejbeütötte
Dombót, úgy hogy az összeesett és meghalt.
Erre áldoztat leborította krumpli szárrakkal
és ájfelután visszament az ő. eg lakására,
ahol az asszony kíváncsian tudakolta:

— Hol hagyta kend Dombót?

— A lopott holmi igen nehéz, kény-
telenek voltak lenni az uton. Jöjjen né-
mém, segíteni, — felelt Kajtár.

Az asszony felkelt az ágyból, némi
ruhát kapott magára és megindult Kajtár-
al az éj sötétjében. Alig értek ki azonban
a városból, Kajtár a kezében vitt baltával
kétszer fejbesújtotta, úgy, hogy az asszony
éles jajkiáltással összeeskedt.

Nagysokára magához tért s a mezőn
vászorogva egy ismeretlen emberrel talál-
kozott, a kinek utbaigazítása nyomán jó ké-
sön érkezett baba. Az első, ami a sz-me-
ből, a nyitva levő asztaliók volt. Csak-
hamar rájött arra is, hogy az ott tartott
erszény elűnt s nyoma veszett a filon
függő ezüst órának is. Többre nem emléke-
zett, meri újra élvezette eszméletét s csa-
másnap délután tért magához a kórházban,
a mikor az ott járt vizsgálóbíróának el-
mondta a történeteket.

Kajtárt, akit erre elfogtak, szembesi-
tették az asszonnyal. Kajtár megdöbben-
t, mikor az asszonyt megpillantotta, de azért
állhatatosan megmaradt annál az előbb,
amely mellett, hogy nem ismeri

Mikor azonban asszony esküt tett
arra, hogy a tiszta igazságot mondotta
el a vizsgálóbíróának s ezt a vallomását
szembé mondta a halászápadt Kajtárnak,
ez utóbbi térde mecsuklott, görcsösen re-
megni kezdett s bűnbánó hangon — be-
ismerte, hogy ő a gilykos.

Ezek voltak az előzmények, amelyek
miatt Kajtárt a szombathelyi esküdtszék
elő állították, ahol felelni kellett egyúttal
a Dombóval együtt elkövetett lopások
miatt is, melyek a nyomozás során derül-
tek ki. Ezek miatt került melléje a vádlot-
tak padjára a felesége is, mint aki a lo-
pott tárgyakat elrejténi s elhasználni segí-
tett az urának.

A kihallgatás során Kajtár töredel-
mesen beismerte bűnét, de megrojtó-
jának, minden baja okozójának Dombót
tartja. Ez azonban keveset használt a
gilykosnak, mert az esküdtek igazmondása
alapján a szombathelyi törvényszék bűnös-
nek mondta ki két rendbeli gilykosságbán,
rablásban, továbbá hét rendbeli lopásban és
ezért kötőállati halálra ítélte.

Feleségét a bíróság orgazdaságról két
hónapi fogházra sújtotta. Az asszony meg-
nyugodott az ítéletben, Kajtár védője ellen-
ben a halálos ítélet ellen semmilyen panaszt
jelentett be.

A megfűstölt leány.

A makói javasasszony bűne.

— Saját tudósítónktól.

Kolozsvár, dec. 21.

Rezes orru, ráncos képtű vén banya
fűdögelt a törvényszék előtt, a vádlottak
padján. Gondatlanságból okozott emberölés-
sel vádolta a királyi ügyész. A vád hallá-
ra fejcsóválva csapkodta kezét. Hogyan
ölt volna ő, aki gyógyítással keresi a ke-
nyerét. Ezt is, azt is kigyógyította abból a
súlyos nyavalyából, amiből az orvosok nem
tudták. Javasasszony hírében áll Földéák
közég népe előtt. A híre eljutott még a
makói tanács közis, ahol Nagy Bálint
makói gazdának a leánya, Julianna el-
degelt.

Julianna leányzóknak az orrán valami
mérgecs pattanás támadt. Akármint csinált
neki, nem múlt el, sőt terjedt, növekedett
a baj és elborította az egész orrát. A szép
nővést, rátartai tanyai leányt nagyon bán-
totta a szépségéért. Orvosoltatta magát itt
is, ott is, a vásárhelyi kórházban is meg-
fordult vele, de bizony ott sem voltak se-
gíteni a baján. Valaki azt tanácsolta neki,
hogy pálinkába öntött cinóbert igyék. A le-
ány szót fogadott s egy-két hónapig szor-
galmasan iszogatta a cinóberes pálinkát.

A leány szüleihez bejáratos volt Raffai
Julianna makói asszony, aki rokonságban
is állott velők. Ez azt tanácsolta, hogy vi-
gyék el Juliannát Földéákra, ahol a minden-
tudó Szabó Rozália javasasszony él, aki ezt
is kigyógyította, azt is megmentette a bi-
ztos haláltól. Ez a bűbájós asszony tud olyan
valamit készíteni, amifől a Julianna orra
meggyógyul. A mindente hajló szülők ko-
csira pakolták Juliannát és elvitték Földéákra
Szabó Rozáliához, aki kijelentette, hogy itt
nem használ egyéb, csak a füstölés.

A füstölés veszedelmes portéka, hanem
a nép lelkivilágában úgy él ez a gyógyítási
mód, mint az utolsó mentés. Ha már
nincs egyéb hátra, meg kell próbálni. Vala-
mikor régen maguk az orvosok is gyógyi-
tottak vele némely nyavalyát, kellő vigyázat
mellett és sikeresen is. Szabó Rozália még
tízre ezt a veszedelmes kurát, de bizony ő
nem gondolhatta, hogy milyen baj szár-
mazhatik ebből. Hozott cinóbert, római
gyökert (sassa parilla) és megkezdte a bo-
szorkányos mesterséget. Juliannát nyolcszor
egymásután megfűstölte. Ez úgy megy, hogy
leborítják lepedővel a beteget és a cinóber
gőzét beszívatták vele. A mérge párja be-
veszi magát az egész testbe.

A nyolcadik megfűstölés után Juli-
anna leányzó 1903. április havában meg-
halt. A városi főorvos mérgezést konstá-
tált, melyet szívszéllhűdés okozott. A fűstölés
megtudták, a hullát fölboncolták s a
hullarészeket a bírósági vegyészhez felküld-
ték. Felletár Emil azt találta, hogy a hulla-
részekben a rendesnél — minden emberi
testben bizonyos mértékben van a higány
— hatszorosan nagyobb mennyiségben for-
dul elő a cinóber.

A most megtartott főtárgyaláson meg-
jelent tanuk beigazolták, hogy Szabó Ró-
zália nyolcszor egymásután megfűstölte az
orra szépség-hibájától megszabadulni akaró
leányzót, aki a megfűstölés következtében
higanymérgeztet kapott és meghalt. Paku
Imre dr., Molitoris Kálmán dr. makói or-
vosok, Balassa Péter dr. törvényszéki orvos
véleménye szerint a szívszéllhűdés a nagy
mértékben belélegzett cinóbermérgezés
okozta.

A királyi ügyész gondatlanságból okoz-
t emberölés vátsége miatt kérte Szabó
Rózának megbüntetését. A bíróság rövid
tanácskozás után két hónapra fogházat mért
a javasasszonyra aki ezen ítélet ellen
fellebbezett.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, dec. 19.

„Ujság“

Kolozsvár, dec. 19.

Az újsztendő beküszöbölésével hatodik évfolyamába lép az „Ujság“. A lemult öt esztendő alatt, az „Ujság“ erős munkát teljesített nagy Magyarország érdekében, ha büszkeséggel tekintünk vissza a mi lemult időnkre, melybe egyszersmind beleesik a magyar nemzet most lefolytatott nagy küzdelme. Ebből a harcból kivettük mi is a részünket. Lankadatlan erővel, az igazságba vetett hit bátoraságával álltunk a harcok közé. S ott maradtunk ezután is. Mert a küzdelem nem szűnt meg, a harc tovább folytatódik, aminthogy addig kötelességünk küzdeni, míg elérünk Magyarországot önállóságához.

Az „Ujság“ a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt törekvéseit szolgálja. Mert mi úgy tartjuk, hogy amit Kossuth Lajos megkezdett, azt nekünk be kell fejeznünk.

Emmyt az „Ujság“ politikájáról. De tudják azok, kik e lap olvasói közé tartoznak, hogy az „Ujság“ az országos politikai elvek hirdetésével, sohasem feledkezett meg arról, ami bennünket legközelebb érdekel. Az erdélyi részek eseményeit, törekvéseit, mozgalmait, ha a köz javát célozták, mindig bátor, szőki-mondó harcosra találta az „Ujság“-ban. Így lesz ezután is. Ez a lap mindig a közönség volt és az is marad a jövőben.

Távirati és telefon rovatunk, mely az ország eseményeit vízi szíjjal olvasóinkhoz, legkorábban számol be azokról olvasóinknak.

Hírvonatunk változatos, friss és eleven.

Tárcarovatunkban találkoztunk adnak a fővárosi és erdélyi írók, miért is szép irodalmi közleményeink hívója veteledik a fővárosi lapokéval.

Rövid vázlata ez a mi munkásságunknak, törekvéseinknek. S most, hogy

újabb egy esztendő fordulásához érünk, bizalommal fordulunk olvasó közönségünkhöz, kérve támogatásukat, szeretettelket a jövőben is.

Az „Ujság“ szerkesztősége.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK!

Félévre..... 12 kor.
Negyedévre..... 6 kor.
Egy óra..... 2 kor.

A beteg gyermekek karácsonyfája.

Kolozsvár, dec. 21.

A beteg gyermekek karácsonyfájára indított gyűjtésünk eredményeként tegnap napon kimutattunk 101 korona 30 fillért. Tegnap még Terkál Béla fodrász juttatott hozzáunk 3 koronát és ezzel összes gyűjtésünk 104 kor. 30 fillérre emelkedett.

Tisztelettel tudatjuk olvasóinkkal, hogy a gyűjtést a mai napon befejeztük. A begyűlt összeget még a mai nap folyamán átküldjük dr. Engel Gábor urhoz, mint az „Országos Károlyi kórház“ igazgatójához, hogy ezen összeget a beteg gyermekek karácsonyfájára fordítsa. Az erről szóló nyugtát lapunk holnapi számában közöljük.

A magunk részéről pedig hálás köszönetet mondunk azoknak, kik e jótékony célra való gyűjtéshez hozzájárultak. Egy csomó beteg gyermek ajkára varázsol ez az összeg örömdrogy mosolyt és szomorú betegszobákba költöztetünk vele szent karácsony napjára örömet vidámságot....

— (A rágalmazóknak.) A két helybeli krajcáros lap, tegnapi számában elvileg adással és azzal vádol bennünket, hogy mi a Bánffy-párt szolgálatába akarunk állni. A ki nem analfabeta, az olvashatja lapunkból, mint küzdünk napról napra a függetlenségi eszmékért. Ám az említett rágalmozások csak arra valók, hogy a most folyó választási küzdelemre megbontsák a függetlenségi párt egységét és ezáltal a kormánypártnak tegyenek hitvány szolgálatot.

Annak a két lapnak támadásait mi elviseljük, mert forrásuk a legundokabb kenyéririgység. Viszszautasítjuk tehát a leghatározottabban, perfid, alaváló rágalmozatokat és kijelentjük, hogy közlésük az első betűtől az utolsóig hazugság. S bármit irnak is ezután, mi ta-

nuságtételre ezeket a hasábokat hívjuk, melyeken soha helyet nem foglalhat olyan piszkos tendencia, mint a mely a sajtó ilyen fattyuhajtásaiban meleg otthont nyer. Mi tehát csak azt fogjuk tenni, hogy eszünkbe tartjuk azt az ismert és klasszikus mondást: „A kutya ugat, a karaván halad!“

— (Vizsgálati hangverseny.) Kouba Pál zenetanár növendékeivel december hó 26-án (szombat), a torna-vívóda termében, a m. kir. kolozsvári VI. honvéd kerületi zenekar közreműködésével táncol egybekötött zárközű bemutató vizsgálati hangversenyt rendez.

— (Halálozás.) Julcher Pál m. kir. posta- és táviratfelügyelő e hó 20-ikán, életének 57-ik, évében meghalt. Temetése e hó 21-ikén délután 3 órakor lesz.

— (Kedélyes betörő.) Budapesti írák: Ullmann József m. kir. honvédtörzsmester Illés-utca 13. szám alatti lakására ismeretlen tettes hatolt be és elvitte a törzsmester aranyóráját és 240 korona készpénzét. A betörő a békése szunnyadó őrmester éjjeli székényébe egy papirost hagyott hátra, amelyen a következő hevenyészett sorok állottak:

„Őrmester ur! Valaha a becses kezei alatt szolgáltam és most jól esik nekem bosszút állni. Jelentem alásan őrmester urnak, elviszem az aranyóráját és a pénzt. Egy volt közlegény.“

A rendőrség nyomozza a kedélyes betörőt, aki aligha lehetett katona, csak a tréfa kedvéért, vagy a rendőrség félrevezetésére eszelte ki ezt a dolgot.

— (A rendjelek vége.) Parisból szenzációs hír érkezett. Azt jelentik, hogy a kamara szombati ülésén tekintet nélkül Combes miniszterelnök elre vetéseire, 352 szavattal 325 ellenében elfogadta Mirmann lépvénnek azt a sürgős javaslatát, a mely szerint az összes kitüntetések eltolók. Ez a rövid pár sor sok embernek a szívfejdalmát jelenti, mert benne van a becsületrend halális ítélete is. Az a becsületrend, a melynek piros szalagja tudlően tiz francia ember közül kilencnek ott fityegett a gomblyukában. Az a becsületrend, a mely utcán, kávéházban és társaságban állandó tárgya volt a jó párisiak elcselődésének és — titkos vágyakozásának. Mirmann, ez az idegen nyelv képviselő, megkondította feje felett a halálharangot s a kamara többsége, a mely most a legszélsőbb radikális zsinat vizein evez, sietett az elfölde-lésével: huszonhét szóval kimondta, hogy meghalt, vége van, nem kell — akárhogyan

árgált is mellette Combes, a sokszor lesza-vazott miniszterelnök. A francia gomblyukak tehát mártól fogva a büszkeség piros színe helyett a gyász feketeségét fogják viselni, a titkos rendjelaspírások pedig átkozva fogják emlegetni a Mirmann nevét, akinek bizonyosan nem volt becsületrendje s bánatos halálával a Combesét, akinek bizonyosan volt becsületrendje.

— (Halálozás.) Pferschy Géza életének 18-ik évében, e hó 19-én meghalt. Temetése e hó 22-én e. u. 3 órakor lesz a Karolina Orsz. Kórház halottas kápolnájában.

— (Üngyilkos sikkasztó postamester.) Fogarashól írák lapunknak: Alsó-szombatfalvi id. Mayer Gyula postamester lakásán felakasztotta magát. Előzőleg azonban tudatta a kolozsvári posta- és táviratigazgatósággal, hogy nagyobb mérvű sikkasztásokat követett el és az őt határozta el magát végzetes tette. Az igazgatóságtól kiküldött Nagy Gábor titkár a vizsgálatot megejtette és 4792 korona elsikkasztott összegnek jött a nyomára. Ez összegért büntető fejelentés és előleges biztosítás kérelmet, de elenyésző csekélység az, mi az elhunyt vagyonából fedezhető. A sikkasztást az üngyilkos postamester úgy követte el, hogy az Amerikába kívándoroltak által hazaküldött pénzes leveleken és utalványokon címzettet aláírását hamisította. Az üngyilkos postamester nagyon régen szolgált és teljes hűzalmat ért el munkásságával és szorgalmával mind dög, míg egy asszonyval viszonyt nem kezdett. Az ő végvállonása szinten ez okozta szerencsétlen halálát. Az elhunyt özvegyet és első ház ságából született gyermekeket hagyott hátra.

— (Az elrabolt gyermek.) Az ember hajlandó azt hinni, hogy a romantikus történetek végérvényesen kivésztek ebből a szörke világból és hogy az utolsó gyermekrabló cigányt az Esmeralda elrablása című rémregényben döfik le egy három-élti törrel. Pedig vannak még elrabolt gyermekek, rabló cigányok és anyák, akik felismerik elrabolt gyermeküket. Holcinger Zsuzsanna csafádi özvegyasszony jött-kelt a temesvári vásáron, hogy különféle dolgokat beszerezzen. Az özvegy asszonynak három évvel ezelőtt eltűnt egy kis lánya és azóta különösen a vásárokat kereste, mert az volt a gyanúja, hogy a leánykáját cigányok rabolták el. A vásáron egy elnyomorított, rongyos és piszkos kolduó lánykát látott. Először pillantásra megismerle, hogy a rongyos lánya az ő eltűnt gyermeke, akit három évvel ezelőtt elraboltak. Zsuzsanna ölelte át a kis lányt, aki csakhamar szintén felismerte édes anyját. Nagy néptömeg gyűlt össze körülöttük, amely csakhamar megérett a történetek és agyon akarta venni a rabló cigányokat. Ezek azonban ellillantak és egyelőre telje-

sen nyomuk veszett. A csendőrség keres őket és előreláthatólag rövid idő múlva a bíróság kezébe jutnak.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfőn, 1903. dec. 21-án:

A BOR.

Falusi történet 8 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, kedden, dec. 22-én:

DENISE.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedd: Denise. (b. 79. sz.)

Szerda: Lili. (b. 80. sz.)

Csütörtök: Szünet.

Péntek d. u.: Forgószél kisasszony.

* Két előadás. Tegnap a vasárnapi jó szokáshoz híven két előadás volt. Délután a Szőköti katoná került színre, zajos érdeklődés és a félárhoz méltó előadás mellett.

Este a Denise szerepelt a műsoron s ezúttal az egész operettet eljátszolták, nem úgy mint a legutóbbi előadáson. A tegnapi színházi estén kis mért Krausz Adél vendégjátéka adott érdekességet, ki újból is komoly bizonyítékot tett nagyfokú énekelni intelligenciájáról, készségéről, tehetségéről, — viszont nemcsak ferde külsőségéről is, melyekről idő és gyakorlati bizonyára leszoktatják vendégeinket. Krausz Adél egyébiránt Rozalinda szerepét játszotta tegnap s szép éneket gyakori tapasztalattal tett ki a szépen megtelt ház.

A színház második vendége: Kalmár József, Alfréd énekes szerepében beigazolta a róla tegnap írottakat.

A miénk közül két új alakítás érdemel szót. Mészárosé, ki a főházigazgató szerepében adott újabb bizonyítékot színpadi ötletességéről és Karolyi Leonáé, ki Adél szerepében igyekezett eredménytelenné.

Felolós szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Lapfőigazgató:

GOMBOS FERENCZ.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Szentegyház-utca 6. szám alatt (Róm. kath. bérpalota, saroképület) — öt év óta fennálló —

fűszer- és csemege üzletemet

megnagyobbítottam és azt a legjobb minőségű árukkal — ujonnan rendeztem be. —

Üzletemben kaphatók: többféle rumok, theák, thea-sütemények, tej-niskóták; befőttek és candirozott gyümölcsök.

Karácsonyi Csukorkák

és karácsonyi-diszkebből — nagy választék!

Továbbá sódar, sajtok és déligyümölcsök.

Ajánlom kitűnő minőségű

Ménes-Györöki boraimat.

Litère a 38 krajczár.

Teljes tisztelettel 2048 4-15

Írj. GRÁF LÖRINCZ Szentegyház-u.

Magyar Fém- és Lámpaárú-Gyár

Részvény-Társaság gyári raktára

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 20.

Gyár: BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait: pompás csillárok, asztali és függőlámpákat, valamint egyszerű lámpákat,

közönséges használatra. 2898 12-15

Villany-csillárokat

állványok, íróasztali berendezések, gyertya-tartók stb.

legmészelebb gyári árak mellett!!

Ugyanitt kapható valódi amerikai petroleum

„Király o.aj“

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanthatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik!

Braun Mihály

hangszerkészítő

KOLOZSVÁRT,

Wesselényi M-u 18.

633 121-306

Nagy raktár az összes hangszer-ekben. Nagy javítóműhely. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vegyünk Sorsjegyet!

„Iparművészeti“

Ára: 1 korona!

Főnyeremény: 30,000 korona.

Főelárúst az

Erdélyi Bank és Jakaré-

pénztár Kolozsvárt.

házhelyek eladása!

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“

és Orbók Mór-féle 2915 16-*

parcellázott területen

(Heltai-utca és Tordai-út között)

több 200—500 öles

házhely eladó!

Az utak ki vannak építve s a jövő év elején a csatornázás és vízvezeték is bevezetettik.

A tavaszon építeni lehet!

Villák építésére is kiválóan szép, egészséges, alkalmas és közeli hely!

Ily célra már több telek el is adatott!!

A véglegesen megállapított eladási árak és egyéb feltételek megtudhatók.

— részletes magyarító térképek kaphatók — és vételek eszközözhetők:

az „Erdélyi Gazdasági Egylet“

titkári hivatalánál

Petőfi- (rég. Kultorda) utca 7. sz. I. em.

Naponta délelőtt 11—1 óráig és délután 3—4-ig.

Vadászati-, sport- és fénypépeszeti cikkek!

A városi és vidéki Nagyközönség szíves figyelmébe.

Bronztárgyak, Dohányzó és írókészletek, Képkerekek, Nippek és Disztárgyak.

Valódi angol és francia Illatszerek,

Kölnivizek, Toilett és gyógy-szappanok.

Fog, Köröm, Haj és Ruhakefék.

Bébe és öltöztetett BABÁK minden nagyságban!

! RICHTER-féle Horgony Kö-építő szekrények!

Mindenkoru gyermekeknek

Játékszerek, Kintalovak,

Babakocsi, Társasjátékok,

Laterna Magikák, Szobatornaszerek, Fényképező

gépek, legjobb minőségű érzékeny lemezek, Filmes és

papírok, Cartonok, vegyszerek stb.

Leghíresebb gyártmányu seretes és golyós

Vadásztegyserek

Revolverek. Töltény-

hüvelyek és Revolver-

töltények. Vadászcsipők és

Csizmák, Halinák, Gummi Vadász

csizmák és Cipők, Amerikai sár-

czipők urak, nők és gyermekek részére.

Valódi dániai iramszarvas Borkabátok

szörme vagy flanell bélelssel.

Bőrnadrágok, Mellények és Sapkák.

Eden Felöltők, Kabátok és Sapkák, Kötött, szőr, Glace,

sarvasbőr és valódi angol Keztyűk. Teljesen veszély-

telen villamos zseb és olvasó lámpák, külön tetenek.

Valamint több itt fel nem sorolható

cikkek állandó nagy választékban.

2813 140—360

Játékszerek.

Ajánlom a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ujonnan berendezett

mechanikai kerékpár és varrógép

javitó műhelyemet

Kolozsvárt, Egyetem-utca 6. sz. a.

Kerékpár 70 frttól 90 frtig. Hozzá tartozó felszerelések: köpeny 4—6 frtig. Tömlő gumi 2-30—3-50-ig. Minden egyes bicikli alkatrész szintén kapható jutányos áron és kitűnő minőségben. 2814 107-*

HERMANN E.